İngiliz tayyareleri Bremende silâh fabrikalarını bombardıman etti

AKŞAM

New - York Herald gazetesi, Hitlerin nutkuna "Bir fitne şaheseri„ diyor

Sene 22 — No. 7813 — Fiati her yerde 5 kuruş

PAZAR 21 Temmuz 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

İngiltereye taarruz on gün sonra başlıyacakmış

Amerika gazeteleri Hitlerin nutkunu şiddetle tenkid ediyor

İngiliz gazeteleri "Zafere kadar harbedeceğiz„ diyorlar

Fransız matbuatı ihtiyatlı bir lisan kullanıyor

Nevyork 20 — Romadan bildirildiğine göre Relazione İnternazionale namındaki İtalyan mecmuası, İngiltereye karşı Alman taarruzunun on gün sonra başlıyacağını yazmaktadır.

Amerikan gazetelerinin mütalâaları

Nevyork 20 (A.A.) — (Reuter): New - York Herald Tribune gazetesi, B. Hitlerin nutkunu bir riyakârlık ve fitne şaheseri telâkki ediyor ve diyor ki:

İngilterenin Hitler tarafından kendisine bahşedilecek şartları kabul edebileceğini zannetmek çok güçtür. Harp, ölüme kadar mücadeledir. Öyle bir mücadele ki, eğer İngiltere yaşayacaksa Hitlerizm bu mücadele içinde yok olmalıdır. Bundan başka Hitlerin mazide vermiş olduğu sözlerin mahiyeti, kendisinin yapacağı bütün teklifleri tamamile kıymetsiz bırakmaktadır. Hitlerin nutku, Almanyanın harbin en güç ve en pahalı seferine başlamasından evvel Alman maneviyatını yükseltmek için söylenmiş bir seri sözlerden ibaret telâkki olunmalıdır.

New - York Times diyor ki:

Hitlerin nutku, gurur ve nahvetle ve ayni zamanda kuvvete karşı hayranlıkla doludur. Nutuk, bundan evvelki vesilelerle Hitlerden sadir olan ayni tarih tahriflerini ihtiva etmektedir. Nutuk, düşmanın maneviyatını ve azmini zayıflatmak için bir teşebbüstür. Bu nutukla, Almanyanın uzun olmıyan ve fazla pahalıya mâl edilmiyen bir zaferi için, İngiltere efkârı umumiyesinde bir ihtilâl çıkarmak istenmiştir. Bu defa en körler bile görebilirler ki, Alman harp makanizması, modern Avrupa tarihinin en kuvvetli tahrip ve tedhiş aletidir. İngilizler, kendilerini kuvvetli müdafaa silâhlarından mahrum edecek ve Hitlerin sözüne sığınmağa mecbur eyliyecek bir sulhü kabul etmenin ne olacağını bildirmektedir.

New - York Times, bilâhare Hitleri Napolyonla mukayese ediyor ve diyor ki:

Napolyon, nazilerin halâ yaptığı gibi, istiylâ olunan geniş araziye siyasî tazyikten başka sosyal ve ekonomik ideoloji empoze etmeğe çalışmıyacak kadar hâkim idi.

İngiliz gazetelerinin parolası zafere kadar harp

Londra 20 — İngiliz gazeteleri, B. Hitlerin yeni sulh taarruzunu müttefikan reddediyorlar. Daily Telegraph gazetesi, B. Hitlerin 6 teşrinievvelde yapmış olduğu sulh teklifini tekrarlamaktan başka bir şey yapmadığını kaydettikten sonra diyor ki: «Alman boyunduruğu altına girmeği tazammun eden Alman şartlarını kabul etseydik 6 teşrinievvelde olduğu gibi yarın da sulha kavuşabilirdik. B. Hitler, cihana tahakküm etmek hususundaki hulyasının tahakkukunda bizi bir mânia olarak karşısında bulduğu cihetle tehevvüre gelmiştir. B. Hitlerin bu tehdidi, onu Avrupadan süpürmek hususundaki sarsılmaz azim ve kararımızı daha ziyade kuvvetlendiriyoruz.»

B. Hitlerin nutkunda Amerikaya aid hiç bir imada bulunmadığını kaydeden Times gazetesi de diyor ki: «İngiliz hükûmet adamları ve milleti, diğer her hangi bir milletin sevmediği derecede samimî bir surette sulü severler ve harbin ıztırablarını müdriktirler. Harbin sonuna kadar devam etmesi lâzımgeldiğini söylerken mesuliyetlerini de biliyorlar. Bununla beraber, vicdanları müsterihtir. Filhakika B. Hitler sulh teklifini sırf bir vicdan borcu olarak yaptığını kabul ediyor. Çünkü sulhün ne gibi şartlarla mümkün olabileceğini bildirmiyor. Şu anda B. Hitlerin teklif edebileceği bütün şartlar, Avrupanın yeni nizamının kabulüne ve Alman ırkının hegemonyası nef'ine olarak Avrupanın en büyük kısımlarının esaretini tazammun eden bu yeni nizamda teşriki mesaiye istinad edecektir. Bu ise, İngilizce konuşan milletler için çok aziz olan siyasî prensibe son bir tecavüz teşkil eder. Buna karşı son hadde kadar mücadele etmekten başka bir şey yapamayız. Zira davamız, insaniyetin istikbali ile ve ölmez hürriyet prensibi ile alâkadardır ve biliyoruz ki mücadelemiz, muvaffakıyetle bitecektir.»

Daily Herald da şöyle diyor: «Bir şartla sulhü ve emniyeti elde edebileceğiz. O da zafere kadar mücadeleye devam etmektir. Vakıa mücadele uzun ve çetin olacaktır. Fakat galip gelinceye kadar devam edecektir.»

(Devamı 2 nci sahifede)

Son dakika

Hava muharebeleri

2 gün içinde 26 Alman tayyaresi düşürüldü

Londra 21 — İngiltere üzerinde vukubulan tayyare muharebelerinde dün 12 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Evvelki gün de 14 tayyare düşürülmüştü. Bu suretle Almanların iki günlük zayiatı 26 tayyaredir. İngilizlerin kayıbı 2 tayyaredir.

İngiliz tayyarelerinin dün Almanyaya yaptıkları akın çok müessir olmuştur. Bu akın bilhassa tayyare fabrikalarına tevcih edilmiş, iki yerdeki Dornier fabrikalarına birçok bombalar isabet etmiştir. Bremen'deki tayyare fabrikaları bir buçuk saat bombardıman edilmiştir.

Macaristan - Romanya

Macar gazeteleri: "İhtilâf ancak Almanya ve İtalyanın hakemliği ile halledilebilir„ diyorlar

Budapeşte 21 — Macaristan - Romanya münasebatındaki gerginlik azalmıştır. Romanyanın hasad münasebetile bir kısım askerini terhis etmesi, birçok askerlere mezuniyetler vermesi, diğer taraftan Macaristanda da ayni sebeple bir kısım askerin terhisi bir parça sükûn temin etmiştir. Maamafih Macar gazeteleri Romanya hükûmetine hücum etmeğe devam ediyorlar. Gazeteler: «Transilvanya meselesi Macaristan ve Romanya arasında doğrudan doğruya müzakere ile halledilemez. Bunun için Almanya ve İtalyanın hakemlikleri lâzımdır» diyorlar.

Son deniz muharebesi

İngiliz gemileri hiç bir hasara uğramadı

Londra 21 — Girid adasının şimalindeki deniz muharebesi hakkında şu malûmat veriliyor: Muharebe sabahleyin başlamıştır. İki İtalyan kruvazörünü evvelâ İngiliz torpido muhripleri görmüştür. Kruvazörler kaçmak istemişler, fakat Sydney kruvazörü derhal müdahale etmiştir. Kruvazörün çok isabetli ateşi neticesinde Bartolomeo Colleoni İtalyan kruvazörü batmış, diğer kruvazör çekilmiştir. Bu muharebe de Akdenizdeki İngiliz donanmasının kuvvetini göstermektedir. İngiliz gemileri bu muharebede hiç bir hasara uğramamıştır. Nüfusça da zayiat yoktur.

Batan kruvazörün esir edilen mürettebatı Mısıra nakledilmiştir. Binlerce Mısırlı galip İngiliz gemicilerini hararetle alkışlamıştır.

Ingiltere, Hitlerin nutkuna cevap vermiyecekmiş

B. Churchill'in son nutku, Hitlerin nutkuna bir cevap olarak kabul ediliyor

Nevyork 20 — Londradan buraya gelen haberlere göre, İngiliz hükûmeti B. Hitlerin nutkuna cevap vermiyecektir. Yarı resmî bir membadan alınan malûmata nazaran, cevap vermeğe sebep yoktur. Çünkü İngiliz Başvekilinin son nutku B. Hitlerin nutkuna verilmiş bir cevap telâkki edilmektedir. Esasen İngiliz halkı ile B. Churchill arasında tam bir fikir mutabakatı mevcuddur.

Tallinde bir nümayiş ve çarpışmalar

Tallin 21 — Estonyanın diğer 2 Baltık devletile beraber Sovyetler hükûmeti çerçevesi dahilinde bir hükûmet teşkil etmesi temayülüne itiraz etmek istiyen bazı kimseler bir nümayişe teşebbüs etmişler, bu yüzden hadiseler olmuştur. 60 kadar yaralı vardır. Birçok tevkifler yapılmıştır.

Cebelüttarıkta müdafaa hazırlığı

Cenevre 21 — Cebelüttarık'tan alınan haberlere göre İngiltere müdafaa tedbirlerini arttırmaktadır. Cebelüttarık'a yeniden asker çıkarılmış, daha birçok noktalara toplar konmuştur. Cebelüttarık'ı İspanyaya bağlayan dar berzah icabında berhava edilecek ve bu suretle Cebelüttarık bir ada halini alacaktır.

Amiral Abrial Cezaire gidiyor

Vichy 21 — Mareşal Pétain, Cezair umumi valiliğine tayin edilen amiral Abrial'i kabul etmiştir. Amiral bugün Cezair'e hareket edecektir.

Alsasta kimlerin kalabileceği tedkik ediliyor

Londra 21 — Alman haberlere göre Almanlar Alsaste bulunan ve aslen Alman olmıyan halkı buradan çıkarmak için tedkiklere başlamışlardır. Kimlerin aslının Alman olduğu ve burada kalabileceği tayin edilmektedir. Bu hareket Almanyanın Alsası ilhak etmek için bir teşebbüs mahiyetinde telâkki ediliyor.

Balkanlarda gevşeklik

Bir italyan gazetesi Yugoslavyada italyaya karşı gayridostane hareketler görüldüğünden bahsediyor

Roma 20 (A.A.) — Stefani: Haftalık «Relazioni İnternazionale» mecmuası, başmakalesinde bilhassa şöyle yazmaktadır:

«Balkan memleketlerinin vaziyetinde bilhassa son Berlin ve Münih görüşmelerinden sonra bir gevşeklik hasıl olmuş ve bu memleketlerin daha şimdiden yeni bir istikamet aldıkları görülmüştür. Fakat henüz bazı yerlerde ve bilhassa Yugoslavya'da mihver devletlerine ve bilhassa İtalya'ya karşı dostane addedilemiyecek bazı hareketler görülmektedir. Bu hal, yüksek mahfillerde siyasi bir cemilekârlık yapıldığı kanaatini tevlid edebilirse de yeni Avrupa nizamını nazarı itibara almanın bu memleketlerin veya bu memleketin menfaatleri iktizasından olduğu aşikârdır.

Roma - Berlin mihveri bazı mıntakalarda devrini yapmış bir zihniyetin ve fikirlerin yaşamasına karşı müsamaha gösteremez.»

Amerika donanması

Yeniden 701 gemi ile 15000 tayyare yapılacak

Nevyork 20 — Reisicümhur B. Roosevelt bugün bir kanun lâyihası imzalamıştır. Bu lâyiha ile bahriye için 4,600,000,000 dolarlık bir tahsisat verilmesi talep olunmaktadır. Bu para ile 1946 - 1947 senesi zarfında 701 gemi ile 15 bin deniz tayyaresi inşa edilecektir.

Almanyadaki Fransız esirlerinden bir kısmı serbes bırakılıyor

Nevyork 20 — Fransız murahhası François Ponsot bugün beynelmilel salibiahmer murahhaslarile temas ederek Almanyada bulunan bir buçuk milyon Fransız esirinin vaziyeti ile alâkadar olmuştur.

Mütareke ahkâmı mucibince Fransadaki Alman esirleri derhal serbes bırakılmıştır.

Almanyada bulunan Fransız esirlerinden doktor ve hastabakıcılar müstesna diğerlerinin serbes bırakılması kararlaştırılmıştır.

Bombardımanlar neticesinde İngilterede ölen ve yaralananlar

Nevyork 20 — Londradan bildirildiğine göre, 7 hazirandan 7 temmuza kadar vukubulan tayyare bombardımanlarında 336 ölü ve 476 yaralı kaydedilmiştir.

Yugoslav kızılhaçının bir müracaatı

Belgrad 21 — Yugoslav Kızılhaçı, Almanyaya müracaat ederek 200 Fransız ağır yaralısının tedavi için Almanyada Yugoslavyaya gönderilmesini temennie tmiştir.

Kont Ciano

Dün B. Hitler ile uzunca bir görüşme yaptıktan sonra Romaya hareket etti

Berlin 20 — D. N. B.: Führer bu sabah İtalyan Hariciye Nazırı kont Cianoyu kabul etmiştir. Uzunca süren bu görüşme esnasında, Almanya Hariciye Nazırı B. von Ribbentrop ile İtalyanın Berlin ve Almanyanın Roma büyük elçileri hazır bulunmuşlardır.

Berlin 20 (A.A.) — Kont Ciano, bu gece saat 24 de refakatindeki zevat ile birlikte hususî trenle İtalyaya hareket etmiştir.

Berlin 20 (A.A.) — D. N.B: Büyük Alman Rayhi Meraşalı Göring, bugün öğleden sonra Karinhall malikânesinde İtalya Hariciye Nazırı kont Cianoyu kabul etmiştir.

Amerikanın Paris sefiri Nevyorka gitti

Nevyork 20 (A.A.) — Amerikanın Paris büyük elçisi B. Bullit, tayyare ile Lizbondan buraya gelmiştir. Aynı tayyare ile, sabık imparatoriçe Zita ile kızı Arşidüşes Elizabeth de gelmişlerdir.

Ticaret Vekili şehrimizde

Ankara 20 (Telefonla) — Ticaret Vekili B. Nazmi Topçuoğlu bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etti.

Dikkatler:

Rejim dersi

Hak yolunu telkin eder gibi tekrarlamalar:

— İşte demokrasinin Fransaya ettikleri... Vaktile kendini toparlayıp tek fırkalı, millî vahdetli bir rejim kursaydı başına bu belâ gelmiyecekti.

Evvelâ: 1918 in galip Fransası demokrasi ile idare ediliyordu.

Saniyen: Henüz mağlûp olmak şöyle dursun, gevşek bir sulha razı olmayan İngiltere hâlâ demokrasi ile idare edilmektedir.

Salisen: Tek fırkalı, millî vahdetli (ve ilâveten: Hürriyetli ve ceberutsuz) rejim dersini hele biz Türklerin kimseden almağa ihtiyacımız yoktur.

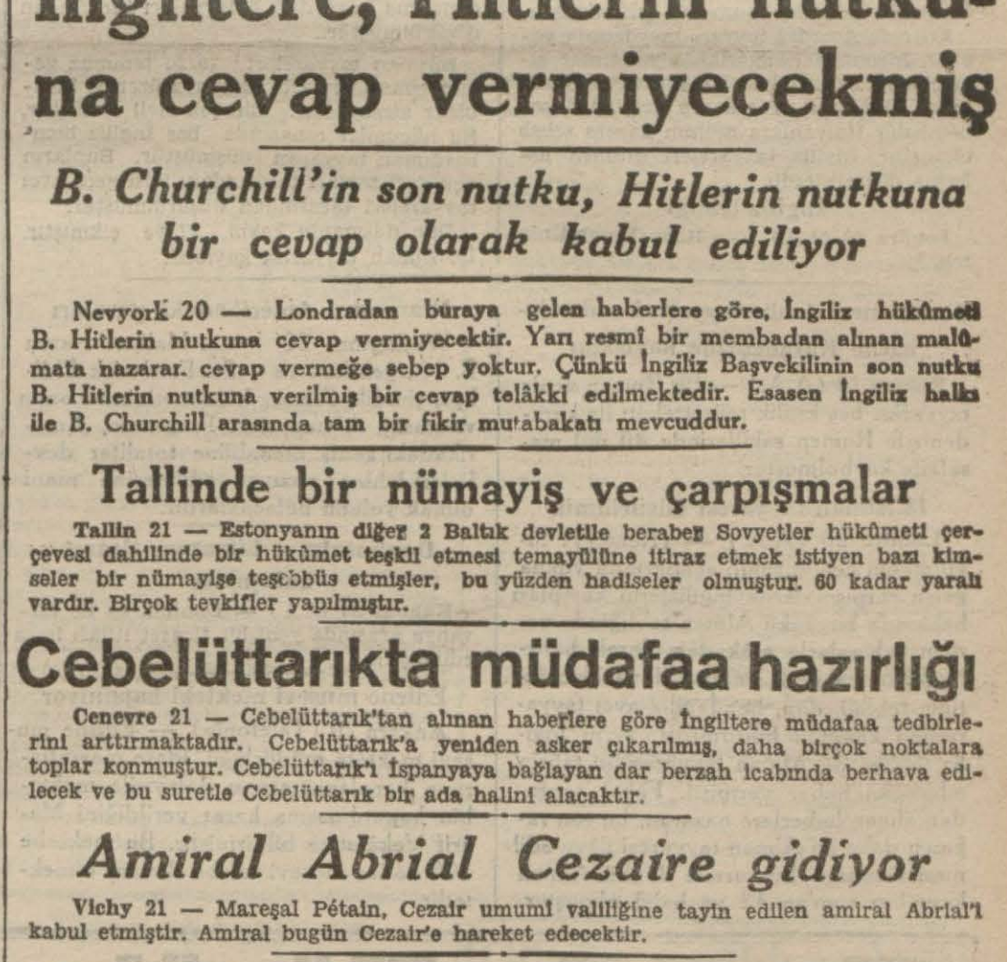

İster inan, ister inanma!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

İngiltere üzerinde iki büyük hava muharebesi

Bu muharebelere 120 Alman tayyaresi girdi, İngiliz tayyareleri birçok üsleri bombaladılar

Eritrede, Tobrukta bir çok İtalyan tayyare meydanlarile hangarları bombardıman edildi

Londra 20 — Hava Nezaretinin bir tebliğine nazaran, İngilterenin cenubu şarki sahilleri açıklarında dün yapılan iki hava muharebesine 120 Alman ve avcı bombardıman tayyaresi iştirâk etmiştir. Öğleyin cereyan eden birinci büyük hücumda 70 e yakın Alman tayyaresi bir deniz nakliye kolunu bombardıman etmeğe teşebbüs etmişlerdir. 50 den fazla tayyare de öğleden sonra bir cenup limanını bombardıman etmeğe teşebbüs etmiştir.

İngiliz hava kuvvetleri ve tayyare dafi topları tarafından dün İngiltere sahilleri civarında düşürülen düşman tayyarelerinin dördü bombardıman ve yedisi avcı olmak üzere 11 olduğu haber verilmektedir.

Londra 20 — Hava Nezareti bildiriyor: Dün gündüz bombardıman tayyarelerimiz Rotterdam civarındaki toplu bir halde bulunan mavnalara, Boulogne limanına ve Havre antrepolarına hücum etmişlerdir. Saint - Omer tayyare meydanı da bombalanmıştır. Tayyarelerimizden üçü dönmemiştir.

Gece tayyarelerimiz Emden deniz üssü, Harlingen, Willemsood limanlarını ve Gand levazım deposunu, Breme, Diefholz, Paderborm, Thuringe de Rotenburg tayyare meydanlarını ve fabrikaları, Breme ve Hanovre'de petrol deporlarını, Essen cephane fabrikalarını, ham emtia garlarını, Eschweze civarında Cassel tayyare meydanını Breme'in şarkında Aoltau civarında cephane trenlerini bombardıman etmişlerdir. Tayyarelerimizden biri üssüne dönmemiştir.

Garbi Mısırda, Eritrede ve Tobruk limanında bombardımanlar

Kahire 20 — İngiliz hava kuvvetlerinin tebliğine göre, garbi Mısırda Mersamatruk tayyareler tarafından bombardıman edilmiştir. Düşürülen bir düşman tayyaresinin mürettebatı ölmüş, telsizci esir edilmiştir.

İngiliz hava kuvvetleri tarafından yapılan hücumda Libyada Rigubbi'de beş büyük yangın çıkarılmıştır. Tobruk limanında ticaret gemileri de İngiliz tayyareleri tarafından bombardıman edilmiştir. Tayyare hangarlarında da yangınlar çıkarılmıştır.

Eritrede Agordat tayyare meydanına yapılan hücumda hangarlarda yangınlar çıkarılmış, bazı İtalyan tayyareleri yerde imha edilmiştir. Bir kamp üzerine düşen bombalar İtalyanlara mühim hasara sebeb olmuştur. İngiliz tayyareleri salimen üslerine dönmüşlerdir.

İngiliz tebliği

Londra 20 (A.A.) — Hava Nezaretinin tebliği:

Dün gece, bombardıman tayyarelerimiz, Almanyanın şimali garbi sahili ve Hollandanın şimal sahili boyunca düşman hava meydanlarını ve deniz tayyareleri üslerine hücum etmiştir. Tayyarelerimiz, Baltık denizi sahilinde Wismar'da Hamburg civarında Wensendorf'da ve Bremen'de tayyare fabrikalarını bombardıman etmişlerdir. Bremen'de Gelsenkrichen'de benzin tasfiyehanelerine, Ruhr'da ve Hollanda'da demiryolu nakliyatına da hücum ettik. Bombardıman tayyarelerimiz iki düşman tayyaresine hücum ederek ciddi hasara uğratmıştır.

Gece, sahil müdafaa tayyarelerimiz, Emden deniz üssü ile Hollanda'da Harlingen limanına hücum etmiştir. Üç tayyaremiz kayıptır.

Avcı tayyarelerimiz, ayrıca iki düşman tayyaresi daha düşürmüştür. Bu suretle bugün düşürülen düşman tayyarelerinin adedi dörde çıkmıştır.

Alman tebliği

Berlin 20 (A.A.) — Alman Başkumandanlığının tebliği:

Bir denizaltı gemisi, ceman 24,700 tonlâto hacminde düşman gemisini batırdığını bildirmektedir.

Alman hava kuvvetlerine mensup muharebe tayyare filoları, cenubi İngilterede ve İskoçyada fabrikalara, depolara, limanlara, ihtiyat depolarına, topçu ve hava dafi bataryaları mevzilerine, hava meydanlarına muvaffakıyetli hücumlar yapmışlardır. İngilterenin cenubunda harp ve ticaret gemilerine de ayrı hücumlar yapılmıştır. Beş bin tonilâto hacminde bir ticaret gemisi tam isabetle batmış, üç kargo ile bir torpito mühim hasara uğramıştır.

Evvelce bildirildiği gibi, Alman Messerschmited avcı tayyareleri tarafından, 12 si Defiant, ikisi Spitfire ve biri Hurricane olmak üzere on beş İngiliz avcı tayyaresi düşürülmüştür. Alman tayyarelerinden kayıp olmamıştır. Dün, ayrıca altı Spitfire daha düşürülmüştür. Bir İngiliz tayyaresi donanma hava dafi bataryaları tarafından düşürülmüştür.

Düşman tayyareleri, 19/20 temmuz gecesi, şimali ve garbi Almanya üzerine bombalar atmışlardır. Bir çok sivil ölmüştür. Bu hücumlar esnasında beş İngiliz bombardıman tayyaresi düşmüştür. Bunların üçü dafi topları tarafından, ikisi gece avcı tayyareleri tarafından düşürülmüştür.

Dün düşmanın kaybı, 27 ye çıkmıştır. Üç Alman tayyaresi kayıbtır.

Bir Rumen deniz tayyaresi mürettebatile Karadenizde kayboldu

Bükreş 20 (A.A.) — Bir Rumen deniz tayyaresi beş kişilik mürettebatı ile karadenizde Rumen sahillerinde 40 mil mesafede kaybolmuştur.

12 Alman tayyaresi düşürülmüş

Londra 20 (A.A.) — (Reuter): İngilterenin cenup sahili açıklarında vukua gelen çarpışmalarda İngilizlerin kayıpları hakkında bugünkü Alman tebliğinde verilen rakamlarla alâkadar olarak hatırlatıldığına göre, İngiliz Hava Nezaretinin tebliği, dün, beş İngiliz avcı tayyaresinin kayıbını bildirmiştir. Ayni İngiliz tebliği, on Alman tayyaresinin tahrip edildiğini haber vermişti. Fakat sonradan alınan haberlere nazaran, bu son rakama daha iki Alman tayyaresi ilâve edilmesi lâzımdır. Bu suretle dünkü Alman kayıpları cem'an 12 ye baliğ olmuştur.

Fransanın Amerikadaki paraları

Waşington 20 — Maliye Nazırı B. Morgenthau ve Sir Frederick Phillips, şimdiki Fransız hükûmetinin ve onun vasıtasile Almanyanın Fransanın, Amerikadaki geniş menabiine totaliter devletleri lehine vaziyet edilmesine mani olmak yolunu bulacaklardır.

Danimarka - Litvanya ticaret anlaşması

Kaunas 20 (A.A.) — Danimarka ile Litvanya arasında yeni bir ticaret itilâfı imza edilmiştir.

Edirne musevi mektebi kapanıyor

Ankara 20 (Telefonla) — Edirne musevi mektebi müdürlüğü, idare masraflarının karşılanamaması dolayısile mektebin kapatılmasına karar verildiğini Maarif Vekâletine bildirmiştir. Bu mektebe 300 kadar musevi talebe devam etmektedir.

Gençlik klüpleri

Balıkesir vilâyeti dahilinde 74 gençlik klübü faaliyete geçiyor

Balıkesir 20 (A.A.) — Yurdun her tarafında Beden terbiyesi kanununun tatbikine geçilmesi dolayısile bölgemiz dahilinde 21 gençlik ve bir avcılık ve atıcılık klübünün bu kanuna intibakları yapılmış ve intibak beyannamelerile raporlar genel direktörlüğe sunulmuştur. Bu suretle Balıkesir bölgesi intibak işinde birinciliği almıştır. Şimdi bölgenin her tarafında yeniden açılacak gençlik klüpleri işile meşgul olunmaktadır. Alınan neticelere göre bir ağustosa kadar 511 nahiyelerde, 23 ü köylerde olmak üzere 74 gençlik klübü faaliyete geçmiş bulunacaktır.

Dut yerken ağaçtan düştü öldü

Şükrü oğlu Halil adında biri dün öğleden sonra Haydarda medrese binalarının bulunduğu avludaki dut ağacına çıkmış, dut yediği esnada dal kırılarak düşmüş ve ölmüştür.

70 yaşında bir ihtiyar öldü, kim olduğu belli değil

Dün gece Ankara caddesinde yarı baygın bir halde yerde yatan 70 yaşlarında bir adam görülmüştür. Polis bu adamı derhal Cerrahpaşa hastanesine kaldırmış ise de iki saat sonra ölmüştür. Üzerinde hüviyetini tesbit edecek hiç bir vesaik bulunmamıştır. Tahkikat yapılıyor.

Bulgaristanda

Ekinler bu sene erken toplatıldı

Sofya 20 — Beynelmilel vaziyet dolayısile bu yıl Bulgaristanda ekinler erken toplatılmıştır. İhracat müdürlüğünden bildirildiğine göre, cenubi Bulgaristanda buğday mahsulâtı anbarlara yerleştirilmiştir. Şimali Bulgaristanda da yeni ekinin yarısından fazlası toplatılmıştır.

Bu yıl Bulgaristanda yeni ekinden Buğdayla çavdar kalite itibarilen iyice ise de miktar itibarile geçen seneninkinden azdır. Esasen seylâplar yüzünden bu seneki mahsul miktarı umumiyetle geçen senekinden azdır.

İspanyol imparatorluğu

Madrid gazeteleri Franco'nun beyanatını alkışlıyorlar

Madrid 20 — Stefani: Bütün İspanyol gazeteleri, general Franco tarafından yapılan beyanattan, bilhassa müstakbel İspanya imparatorluğundan bahseden kısmından sitayişle bahsediyorlar.

Gazeteler, İspanyanın daima mihver devletlerile beraber yürümesi lâzımgeldiği hususunda ısrar etmekte ve İspanyayı bu iki devletten ve bilhassa İtalyadan ayırmak için İngilizler tarafından sarfedilen gayretlerin boşa gittiğini ilâve eylemektedirler.

Esir Belçikalı askerler memleketlerine gönderiliyor

Berlin 20 (A.A.) — Hitler, zabitlerle küçük zabitler haric olmak üzere bütün Belçika harp esirlerinin serbes bırakılmalarını emretmiştir.

Almanyada bulunan Belçikalı esirlerin memleketlerine gönderilmesine başlanmıştır.

İngilterede yüksek askerî tayinler

Londra 20 — Reuter: General Sir Edmund İronside Feld mareşal; general Gort, talim kuvvetleri umumî müfettişi; liva generalı Alanbooke, general selahiyetile, general İronside yerine anavatan kuvvetleri başkumandanı tayin olmuşlardır.

Giriddeki deniz muharebesi 3 saat sürdü

Bir İtalyan kruvazörünün batmasile neticelenen bu muharebeye dair Romanın verdiği tafsilât

İtalyada bir mahal 20 (A.A.) — İtalyan umumi karargâhının 41 numaralı tebliği:

Dün fecir vakti Girit adası civarında 5000 tonluk «Giovanni Dellz Bonde Mere» ve «Bartolomeo Colleoni» isimlerindeki kruvazörlerimizle Sydney tipinde 7000 tonluk iki kruvazör ve 4 muhripten mürekkep bir İngiliz filosu arasında üç saat süren bir muharebe olmuştur. Düşman kuvvetlerinin bariz üstünlüğüne rağmen kruvazörlerimiz muharebeye tutuşarak düşmanı ağır hasarata uğratmışlardır. Hayati bir noktasına mermi isabet eden ve hareketsiz kalan Bartolomeo Colleoni kruvazörü, kahramanca muharebe ederek batmıştır. Mürettebatından bir kısmının kurtarıldığı zannedilmektedir. Bombardıman filolarımız düşmanın deniz kuvvetlerine yaklaşarak bunları birkaç kere bombardıman etmişler ve kruvazörlere birkaç mermi isabet ettirmişlerdir.

Bir düşman gemisi alevler içinde batmıştır. Bütün tayyarelerimiz üslerine dönmüşlerdir.

Tahtelbahir ve hava harbi

Berlin 20 — Alman resmi tebliğine göre Alman denizaltıları 31,000 tonluk düşman ticaret gemisi ve ayrıca müsellâh bir ticaret vapurunu batırmışlardır.

Alman tayyareleri, İngilterede yeniden tayyare maydanlarına, tesisata, kamplara, cenubi İskoçya sahillerindeki gemilere hücum etmişler, tahminen 12 - 14 bin tonluk dört ticaret vapuru batırmış, diğerlerini de zayi olmuş derecede hasara uğratmışlardır.

17 Temmuzda bomba ile bir düşman denizaltısının batırıldığı haber verilmektedir. Tayyare dâfi bataryaları üç düşman tayyaresi düşürmüşlerdir. Düşmanın dünkü zayiatı 14 tayyare ve iki baraj balonudur. İki Alman tayyaresi üssüne dönmemiştir.

Hollanda Hindistanı

Almanlar da Hollandalıları tevkife başladılar

Amsterdam 20 (A.A.) — (D. N. B.): Aşağıdaki resmi tebliğ neşredilmiştir.:

İşgal altındaki arazide Alman ordusunun ve sivil makamların Hollanda ordusunun teslimindenberi, Almanya ile Hollanda arasında sulh münasebetleri tesis eylemeğe ve normal şeraitin yeniden vücuda getirilmesine çalışmakta olmalarına rağmen, Hollanda Hindistanı hükûmeti, sarih surette Alman aleyhtarı hattı hareket göstermekten fariğ olmamış ve Almanyanın artık tahammül edemiyeceği tedbirler almıştır. Şimdiye kadar, aralarında kadın ve çocuklar da bulunmak üzere, iki binden fazla Alman, Hollanda Hindistanında enterne edilmiş ve kendilerine çok hakaret âmiz muamele yapılmıştır. Bu sebepten dolayı, Alman makamları, kendilerini mukabil tedbirler almak mecburiyetinde görmüşlerdir. Bunun üzerine, bugün, ekserisi müstemleke idaresi ile alâkadar bir miktar Hollanda tebaası tevkif edilmiştir. Bu halin ne kadar zaman devam edeceği Hollanda Hindistanı mesul makamlarına bağlıdır.

Hollanda Hindistanına posta servisi de, yeni bir emre kadar kaldırılmıştır.

Hollanda, Alman iddiasını reddediyor

Londra 20 (A.A.) — (Reuter): Londradaki Hollanda mahfilleri, Hollanda Hindistanında Alman tebaasının fena muameleye tâbi tutuldukları hakkındaki Alman isnadını reddeylemektedir. Hollanda makamları, bu hususta Hollanda Hindistanı umumi valisinin son raporuna işaret eylemektedir. Umumi vali enterne edilmiş olan Almanların maddi ve sıhhi şeraitinin tamamile şayanı memnuniyet olduğunu bildirmektedir. Bu Almanlar için, dinî servisler, konferanslar, konserler ve tiyatrolar tertip edilmiş bulunmaktadır. Almanlar, son zamanlarda, eğlence şeraiti daha iyi olan başka bir kampa nakledilmişlerdir.

İngiltereye taarruz on gün sonra başlıyacakmış

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Fransız gazeteleri ne diyor?

Clermont - Ferrand 20 — Havas ajansından: Bazı Fransız gazeteleri, B. Hitlerin dünkü nutku hakkında mütalâalar beyan eylemekte ve bilhassa İngiltereye yaptığı hitabı tebarüz ettirmektedir. Avenir gazetesi diyor ki:

«İngiltere bir karar vermek karşısında bulunuyor. Devamlı ve âdil bir sulh vücude getirebilecek her fırsatın üzerinde durmalıdır. Acaba bu dakikaya geldik mi? Bu istifhama Fransa tek başına cevap veremez. Fakat Fransanın yaptığı fedakârlıklar, yarınki Avrupanın — eğer hakikaten kurulmak isteniyorsa — esaslı parçalarından biri olarak kalması hakkını kendisine veriyor.»

Figaro gazetesi de şöyle diyor:

«Büyük Almanya, ancak sulh içinde ve diğer kıtaların muvafakatile kurulabilir. Bu muvafakati elde etmek için, Almanya, mağlûplara kendi mağlûbiyetlerini ilân ettirmek meharetinde bulunmuştur. Şimdi İngiltere kalıyor. O İngiltere ki erazisi, dünyayı, nihayetsiz anlaşmazlıklar doğurmadan dokunulamıyacak mükemmel bir şebeke halinde çevrelemektedir. Meselâ, Londranın muvafakati olmaksızın, müstemleke coğrafyasında bir ıslahat mevzuubahis edilemez. İngilterenin muvafakatini istihsal için de iki yol yoktur. Bu, ya tam bir zaferle ve yahut fiilî vaziyetin derhal kabul ettirilmesile elde edilebilir.»

Esrarlı Yüzük

AŞK ve MACERA ROMANI

Tefrika No. 44 Nakleden: (Vâ - Nû)

— Hayır, evlâdım... Sana ailemizin haysiyetini düşürecek bir teklifte bulunmağı asla aklımdan geçirmem. Hem sonra bu adam seni tanır... Bizzat sen onun peşine düşemezsin... Senin Iraka, hafiye gibi değil, müfettiş gibi, hâkim gibi gitmeni, tahkikatta bulunmanı istiyorum.

— Nasıl?... Bu yabanî heriflerle mi uğraşacağım?... Polis hafiyesi şefi gibi...

— Hayrî! Sen zekisin... Başkalarının bulamıyacağı çareler bulabilirsin...

— Tabiatin esrarını araştırmakta, ilmî tedkikler yapmakta, belki... Fakat böyle işlerde değil... Kalb esrarını keşfetmekte de değil...

Bu sözleri acı acı söylemişti. Annesinin kendisinden bir şeyler sakladığına dair telmihte bulunuyordu. Annesi bu telmihin farkına vararak:

— Eğer keşfetseydin bana bu itimadsızlığı beslemezdin.

— İtimadsızlık mı?... Bu sözü söylemeyin anne... Sizden izahat almaksızın körü körüne itaat etmeğe hazırım...

Kadın, coşkunlukla:

— Evlâdım... Bana inandığına iyi ediyorsun... Sana esrarlı görünen bütün hareketlerin saadetin içindir... Fakat bana itaat etmek ayni zamanda senin vazifendir.

Bu sözler, Hayriye tesir etti. Bunların samimî olduklarına kanaat getirdi. Susuyor, düşünüyordu: Saadeti Masumedeydi... Vazifesine gelince... Annesi ona böyle güç bir vazife verdiğine göre, mesele de mühim olsa gerekti. Eğildi. Annesinin elini öptü:

— Her emrinizi yerine getireceğim... Arzuların.zı tahakkuk ettirmek, benim için mukaddes bir vazife yapmaktır... Yalnız beni, benim iyiliğimi düşündüğünüzü biliyorum... Esasen aşkıma karşı da bu işi başarmak boynuma borçtur. Masume'nin ne gibi bir vaziyette bulunduğunu öğrenmeliyim. Şayet o kendine lâyık olmıyan bir muhitte yaşıyorsa, onu oradan koparıp almak lâzımgelecektir... Mücrimlerin görecekleri ceza yüzünden onun ezilmemesi icap eder.

Galibe:

— İyi düşünüyorsun, evlâdım! — dedi. - Demek kararın karar: Irak'a gidiyorsun.

— Gideceğim, evet...

— Bir dakika bile kaybetmemelisin... İşin ehemmiyetli noktası, Mitatın izini kaybetmemektir. Ah, memleketten şimdiye kadar ayrılmamış olsa... Çünkü kaçakçı olan bu adam her yolu, her izi bilir. Ile avuca sığmaz.

Delikanlının ince, zarif yüz hatları işmizaz etti.

«— Peki, Masume?... — diye düşündü. — Zavallıcık, bu tehlikeli seyahatimde ben zihnen bile takip edemiyecek...

Annesi onun bu düşüncesini anlamış gibi:

— Sarıvasıflara giderek onlara resmen veda etmende mahzur kalmadı. Aldığımız mektup üzerine, artık gidebilirsin... Tabiî, «Irak'a» demezsin de «Mısır'a» dersin... Lâtife, mektubunda «evlâdlarımızın saadeti» derken, seni müstakbel damad telâkki ediyordu.

— Ben sizin gibi düşünmüyorum, anneciğim... Sarıvasıflara vedaa gitmek istemiyorum.

— Niçin?

— Zira bugün Raif bey aleyhinde harekete geçmiş bulunuyorum. Ondan şüpheleniyoruz. Tahkikat yapmak üzere seyahate çıkıyorum. Böyle bir vaziyette gidip elini sıkmamda ne mâna var?

— Fakat Masume?

— Mısırda işlerim olduğunu, bu sebeple gittiğimi siz bildirirsiniz... Masume metin ahlâklıdır... Bana inanır... Beni bekler... Buna eminim.

— Nasıl istersen öyle olsun, çocuğum.

Bir an düşündükten sonra:

— Senin avdetine kadar ben de o aileyle biraz uzak kalacağım. Zira maruz kaldığım muamele, tarziyeye rağmen, beni kırdı. Bunu senden gizliyemiyeceğim. Fakat renk vermemek için, senin hareketinden sonra İstanbula giderim. Seni orada beklerim.

Bu «beklerim» sözü, Hayriye tesir etti. Anladı ki, artık annesinin aklı fikri hep bu beklemede toplanmış olacaktı.

Anne oğul öpüştüler. Hayri, bunun üzerine, seyahat hazırlıklarına girişmek üzere odadan çıktı.

***

Galibe, Yelkenlilerin evinden Mitatla konuşmak üzere sokağa çıkınca, Bedriye elindeki işi yapmakta devam etti.

İhtiyar nine, torununa yaklaşarak, gururla:

— Görüyorsun ya... Parmaklarının ucunda bir servet var... Bu hünerleri senden başka kimse beceremiyor... Seni arayıp buluyorlar...

Bedriye, müstehzî müstehzî gülmeğe başladı.

— Adam canım... Böyle bir iş kaç yılda bir kere çıkar?... Bu muhitte...

— Bu muhitin nesi var?... Fena mı?... İşte hanımefendiler kapımıza kadar geliyor... Sen hele marifetini ilerlet... Bütün kibarlar bize gelecektir...

— Raif beyin hanımı da mı?... Zannetmem... Çünkü pek sevdiğiniz Raif bey kızına benzediğim için beni sağa sola göstermeği pek istemiyor... Hele Lâtife hanıma, hiç istemez...

— Ne demek istiyorsun, Bedriye?... - diye nine kaşlarını çattı.

— Ben mi?... Hiç... İnsanları biribirine benzeten sırf tesadüftür elbet... Siz, zengin hanımlardan bahsettiniz de ben de Raif beyin hanımını hatırladım.

Kız başını kaldırdı. Sözlerindeki istihza yüzünde de parlıyordu.

— Mektepte kalsaydın... O zaman böyle ev işlerine de lüzum olmazdı... Hayatını başka şekillerde daha kolayca kazanırdın.

— Benim gibi bir kız ebediyen çalışmağa mi mecburdur?

(Arkası var)

AKŞAMDAN AKŞAMA

Gazetelerin küçültülmesi ile kâğıt tasarruf ediliyor mu?

Gazete sahifeleri tahdit edildi. Bunu geçici bir mecburiyet olarak kabul ediyoruz.

Bazı refiklerimizin, sahifelerini küçük göstermek için, kenardan kâğıdı keserek bir nevi hilei şeriyeye başvurmalarını tenkid etmiş; bunun tasarruf kılığında katmerli bir ısraf olduğunu tebarüz ettirmiştik.

Başka ve pek mühim bir ısrafa daha işaret etmek istiyorum:

Şu kâğıt buhranı hasıl olmadan evvel Türkiyede beş gazete vardıysa, şimdi on tane türemiştir. Neticede bakınız ne oluyor:

1 — Kâğıtların tahdidi suretile yapılan tasarrufu, yeni beliren gazeteler istihlâk ediyor, yutuyor.

2 — Yeni gazeteler yeni bir fikri mi neşrediyorlar? İddia edilemez. Zira, ekseriyetle bir gazetesi olan, bir daha, bir daha neşrediyor. Söyliyecek fikri varsa niçin bir numaralı nâşiri efkârı ile söylemeyip ikincisini ortaya atmıştır? İzah kabil değil. Öyleyse bu tasarruf devrinde gazeteler miktarını çoğaltmamak matbuat serbestisini ihlâl manasına gelmiyecektir.

3 — Millî iktisad ve millî kültür noktasından bakarsanız şimdiki vaziyet büsbütün sürçüyor. Çünkü ayni ajans yahut radyo haberleri Türk matbuatında eskiden beş mürettiphane tarafından dizilip beş makine tarafından basılırken, şimdi on defa dizilip ayrı ayrı gazeteler halinde basılıyor. Gazetelerin adedi bu kadar artmasaydı mürettiplerin bir kısmı ajansları tekrarlayıp duracak yerde diğer yazıları dizeceklerdi; geri kalan kâğıtlara başka mevzular basılacaktı. Türk gazeteciliği de şimdikinden daha istifadeli olacaktı.

***

Unutmamalı ki, gazeteler Türkiyede ekseriyetin yegâne manevî gıdasıdır. Kitap ve mecmua devede kulaktı. Şimdi, böyle küçük hacimler yüzünden muhtevaları azaltınca, gazeteler vasıtasile bir şeyi okutabilmek imkânını da baltalamış oluyoruz.

Aynı ajansları ayrı ayrı serlevhalarla bas bas kâğıtları kirlet... Başka bir mahiyet alsın, heyecan olsun diye serlevhaları sabahleyin bir türlü, akşam üstü başka türlü koy ve vakit ilerleyip de yeni haber gelmedi mi, aynı metinlerden olmadık mânalar çıkararak manşetler diz...

Yok hayır! Kendi kendimizi tenkit etmemiz, usullerimizi değiştirmemiz icap ediyor!

(Vâ - Nû)

KÜÇÜK HABERLER:

★ Altmış beş yaşlarında Hatice isminde bir kadın dün Fındıklıda tramvaydan acele inerken muvazenesini temin edemiyerek düşmüş, muhtelif yerlerinden yaralandığından hastaneye kaldırılmıştır.

★ Hırsızlık suçundan dolayı sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmekte olan Yaşar isminde bir sabıkalı bir ay beş gün müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

★ Beyazıtda madeni eşya fabrikasında çalışan Rıza, sağ elini makineye kaptırarak yaralanmıştır.

★ Kuruçeşmede oturan doksan yaşlarında Yusuf isminde biri, evindeki tahta perdeleri tamir ederken muvazenesini kaybederek düşmüş, tedavi altına alınmıştır.

★ Defterdarda Feshane fabrikasında yün yıkama dairesinde elektrik kontaktı suretile yangın olmuş, bir miktar ahşap kısım yandıktan sonra söndürülmüştür.

★ Unkapanında Atlamataşında oturan Selime isminde bir kadın dün, Bostancı istasyonunda dururken, Tahsin adında birinin idaresinkedi motosikletin sadmesine uğramış, muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

★ Kadıköy emniyet âmirliğinde terfi eden komiser B. Feyzi Kızıltoprak merkezine, Kızıltoprak komiseri B. Mahir de Kadıköy merkezine nakil ve tayin olunmuşlardır.

★ İtalyanın harbe girmesinden ve Adriyatikin kapanmasından evvel Karadenize sefere çıkan Yugoslav bandıralı Yugoslav vapuru, bundan böyle İstanbul - Varna - Köstence arasında sefer yapacaktır.

★ Vaki davet üzerine mıntaka ticaret müdürü B. Avni Sakman, bugün Ankaraya gidecektir. Ticaret müdürü, Ankarada üç gün kalacaktır.

★ Belediye muhasebe ve diğer teşkilâtında çalışmak üzere açılan imtihana 48 kişi girmiştir. Bunların imtihan evrakı tedkik edilmeğe başlanmıştır. Muvaffak olanlar, aldıkları derecelere göre memuriyetlere tayin edileceklerdir.

ŞEHIR HABERLERİ

Türk - Sovyet

Ticaret anlaşması yakında Ankarada imza edilecek

Şehrimizde bulunan Sovyet ticaret mümessillerinin piyasada yaptıkları ticarî tedkikler bitmiştir. Sovyet Rusya ile yapılacak yeni muvakkat ticaret anlaşması için Ankarada cereyan etmekte olan müzakereler de bitmek üzeredir. Ankaradan dün şehrimize gelen malûmata göre yeni anlaşma pek yakında Ankarada imzalanacaktır. Yeni Türk - Sovyet ticaret anlaşmasının 8 milyon dolarlık olduğu anlaşılmıştır.

Sovyetlerin memleketimizden neler alıp neler vereceği hakkında henüz kati malûmat alınamamıştır.

Türk - Alman ticaret anlaşmasının imzası neden gecikti?

Diğer taraftan alman malûmata göre Almanlarla imza edilmek üzere olan ticaret anlaşmasının tehirine sebep, rayşmargın rayic fiatinin kati olarak tesbit edilememiş olmasıdır. Türk heyeti, doların Londra borsasındaki kıymetini esas olarak kabul etmek istemektedir. Bu cihetle, Alman ticaret heyeti, Almanyadan yeni talimat almak üzere müzakereler talik edilmiştir.

Romanyadan gelecek mallar

Rumenlerle yapılan anlaşma mucibince Rumenler, temmuz kontenjanındaki eşyayı memleketimize sevketmek üzere yüklemeğe başlamışlardır. Bu mallar arasında mayi mahrukat da vardır.

Şehrin imârı

Tafsilât plânları tasdik için Nafia Vekâletine gönderildi

Belediye imar müdürlüğü Kadıköy, Üsküdar imar plânlarile Üsküdar ile Beykoz, Azapkapı - Tophane, Aksaray - Topkapı, Beyazıd - Topkapı yollarının tafsilât plânlarını hazırlamıştır. Bu plânları, yarın tasdik edilmek üzere Nafia Vekâletine gönderecektir.

Cihangir, Şişhane, Kasımpaşa ve Hasköy tafsilât plânlarının hazırlanması ikmal edilmek üzeredir. Kadıköy meydanının tanzimine aid tafsilât plânları da yapılmış ve meydanın alacağı vaziyet tesbit edilmiştir. Bu plânların da teferruatı ikmal edildikten sonra tasdik için Vekâlete gönderilecektir.

Üsküdar ile Beykoz arasındaki yolun istikameti hazırlanmaktadır. Bu yolun dar olan kısımları 20 ilâ 25 metreye iblâğ edilecektir.

Üsküdar ile Beykoz arasındaki yol, Kandilli civarındaki sed üzerinden giden kısım müstesna olarak eski güzergâhı değişmiyecek surette tevsi edilmektedir. Yol üzerindeki vapur iskelelerinden her birinin önünde bahçeli meydanlar tesis edilecektir.

Münakalât Vekilinin tedkikleri

Münakalât Vekili B. Ali Çetinkaya, dün de şehrimizdeki tedkiklerine devam etmiştir. Vekil, sabahleyin Denizyolları işletme umum müdürlüğüne gelerek bir saat kadar meşgul olduktan sonra yanında Denizyolları umum müdürü B. İbrahim Kemal Baybora olduğu halde Limanlar umum müdürlüğüne gitmiştir. B. Ali Çetinkaya, burada limanlar umum müdürü B. Raufiden de izahat almıştır. Vekil 13 de Limanlar umum müdürlüğünden ayrılmıştır.

Tiftik tacirlerinin içtimaı

Tiftik ve yapağı tacirleri dün tekrar İstanbul ticaret odasında toplanmışlardır. Bu toplantıda Romanyaya satılacak tiftik ve yapağıların kati tevziat işi görüşülmüştür.

Manifatura beyannameleri

Fiat mürakabe komisyonunca istenen beyannamelerin son verme günü dün dolduğu için dün, manifaturacılar birliği hayli kalabalıktı. Bu beyannameler alındıktan sonra komisyon, önümüzdeki hafta içinde manifatura satışlarındaki meşru kâr nisbetlerini tesbit edecektir. Diğer taraftan, öğrendiğimize göre, yarın manifaturacılar namına bir heyet Ankaraya gidecektir.

İstanbul Bağdad trenleri

Üç gün evvel Bağdattan İstanbula müteveccihen hareket eden ilk tren dün akşam 19,55 de şehrimize muvasalat etmiştir. İstanbuldan dün kalkan ilk tren de yarın akşam Bağdada varacaktır. Hazırlanan tarifeye göre trenler Bağdattan pazartesi, perşembe, cumartesi akşamları, İstanbuldan da paazrtesi, çarşamba, cuma sabahları dokuzda hareket edeceklerdir. Bağdad ile Musul arasına inşa edilen bu yeni demiryolu hattı ile Bağdat Avrupa arasındaki seyahat müddeti, en az bir hafta kısalmıştır.

Yalanyere şahidlik yapmışlar

İnşaat kalfası Osman Nuri adında biri aleyhine açılan Türklüğü tahkir davası dün neticelenmiştir. İki ay mevkuf olarak muhakemesi devam eden Osman Nuri hakkında dün müddeiumumi iddiasını serdetmiş, Osman Nurinin Türklüğü tahkir edecek mahiyette sözler söylemediğini, bu davada köprü müteahhidinin teşvikile Muhiddin ve Senai isimlerinde iki şahsın yalan yere şehadet ettiklerinin sabit olduğunu, Osman Nurinin beraetini, köprü müteahhidinin yalan yere şahadete teşvikten Muhiddin ile Senainin de yalan yere şahidlik edip mevkufiyete sebebiyet vermekten haklarında takibat yapılmasını istemiştir.

Mahkeme Osman Nurinin beraetine, diğerleri hakkında yalan yere şehadetten takibat yapılmasına karar vermiş, Osman Nuri tahliye edilmiştir.

Karilerimizin mektupları

Tabelâsında gösterilen yere gitmeyen tramvaylar

Üzerindeki tabelâya nazaran Beyazıda kadar gitmesi lâzım gelen bir tramvaya bindim. Sirkeciye varınca:

— Buraya kadar! - dediler.

Bu hal, başıma ikidir geliyor. Cebinde pek mahdut parası olan bir hemşehrinin bu yüzden uğrayacağı sıkıntıyı düşünün.

Böyle vaziyetlerin tekerrür etmemesini dileriz. — A.

***

Odun tartısında belediyenin kontrolü lâzım

Kadıköyünde oturan maruf bir okuyucumuz yazıyor:

«Odun almak için bir depoya gittim. Arabalarımız, şimdi istedir. Gelmeleri çok uzun sürecek siz, beyhude yere beklememek için bize adresinizi verinizde odunları yarın eve göndeririz» dediler. Filhakika ertesi gün odunlar eve geldi amma, tartısı tam olduğuna dair bende bir kanaat hasıl olamadı. Belediyenin odunlar tartılırken halkın iğfal edilmemesi için kontrolda bulunması lâzımdır sanırız. Mercinin dikkat nazarını çekmenizi rica ederiz.

Eminönü meydanı

Tanzim ameliyesi 15 ağustosa kadar ikmal edilecek

Karaköy köprüsünün Eminönündeki ayağı 40 santimetre yükseltilmiştir. Meydan da ayni seviyeye yükseltilecektir. Meydan şimdiye kadar belediye tarafından tanzim edilmişti. Bundan sonra meydanın tanzimi tramvay idaresi tarafından ikmal edilecektir.

Vali B. Lûtfi Kırdar bu hususta kati emirler vermiştir. Köprüdeki inşaat ay nihayetine kadar, meydanın tanzimi de 15 ağustosa kadar tamamlanacaktır.

Meydanın mükemmelen tenviri için de ayrı bir plân hazırlanmaktadır. Meydan ve Yenicami, yerden projektörler ile tenvir edilecektir. İleride köprü başındaki gümrük antreposile Emlâk bankasının bulunduğu ada istimlâk edilecektir.

Umumî nüfus sayımı

20 Teşrinievvel 940 tarihinde yapılacak umumî nüfus sayımına esas teşkil edecek numarataj faaliyeti, bazı nahiyeler müstesna olarak, İstanbulda hemen hemen kâmilen bitmiştir. Vali muavini B. Halûk Nihadın reisliği altında bir heyet, Sarıyer kazasındaki numarataj hazırlıklarını mahallinde tedkik etmiştir. Müstakbel nüfus sayımı etrafında yapılacak neşriyat için İstatistik umum müdürlüğü şehrimizde bir büro kuracaktır.

Bebek - İstinye yolu

Bebek - İstinye yolunun inşası için vilâyetle müteahhid arasında çıkan ihtilâfı hal için dün belediye reis muavini B. Rıfatın reisliği altında bir heyet mahallinde tedkikat yapmıştır. Yolun ikmali için tedbirler alınmıştır. Müteahhid, bir hak iddia ederse yolun inşasından sonra mesele mahkeme veya hakem kararile halledilecektir. Her halde inşaatın tehirine meydan verilmiyecektir.

Adliye Vekili

Dün şehrimize gelen Adliye Vekili B. Fethi Okyar, Haydarpaşadan doğruca Büyükadaya geçmiştir. Adliye Vekili, şehrimizde beş, altı gün kadar kalacaktır.

Adliyede yaz tatili başladı

Yirmi temmuzdan beş eylûle kadar devam edecek olan adliyenin yaz tatili dünden itibaren başlamıştır. Müstacel ve suçluları mevkuf bulunan davalara ikinci ağır ceza ile üçüncü, yedinci ve sekizinci asliye ceza mahkemeleri bakacaktır.

Viyana kıraathanesi müdürü ölü bulundu

Beyoğlunda Viyana kıraathanesi müdürü B. Cezmi; Asmalımescitte oturduğu pansiyon odasında ölü olarak bulunmuştur. Hâdiseden zabıta ve adliye haberdar edilmiş, adliye doktoru tarafından gösterilen lüzum üzerine cesed morga kaldırılmıştır. Zabıta, bu ölüm hâdisesi etrafında tahkikat yapmaktadır.

Denizde boğuldu

Kartalda Gazhane amelesinden Sivaslı Bekir Kılıç dün öğle üzeri denize girmiş, iyi yüzmek bilmediği halde fazla açılmış ve boğulmuştur. Bekirin cesedi denizden çıkarılmıştır.

Şubeye müracaatleri istenen subaylar

Sariyer şubesinde kayıtlı aşağıda isimleri yazılı subaylardan İstanbulda olanların derhal şubeye müracaat etmeleri, hariçte bulunanların taahhütlü mektupla bulundukları yeri ve açık adreslerini bildirmeleri ilân olunur.

Piyade teğmen Hamdi oğlu 310 doğumlu Muammer Dambel (3466) İstanbul, piyade teğmen Mehmed oğlu 321 doğumlu Ahmed Hamdi (32068) İznik, piyade teğmen Hami oğlu 321 doğumlu Fuat (40095) İstanbul, piyade asteğmen Cemal oğlu 328 doğumlu Celâl Uster (47966) İstanbul, Süvari asteğmeni Mehmed Nail oğlu 316 doğumlu Mehmed Muzaffer (22950) İstanbul, istihkâm asteğmeni Nikoli oğlu 315 doğumlu Vasil Vasilağ (22108) Trabzon.

ÂŞIK GARİP

Tefrika No. 23

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Osman Sivaslıydı, anası, babası ve çocuklar hâlâ Sivasta idiler. Osman onlara sık sık para gönderirdi. Osman kâhyanın İstanbulda da işi yolunda idi, o çok şakacı bir adamdı... Hareme serbesçe girip çıkmağa mezundu. Bütün cariyeler onu sever, hattâ bütün dertlerini ona açarlardı.

Paşa İstanbula gelince, donanma reislerinden Hamza kaptan, bir gün vezir İbrahim paşaya, Sakızdan bir Rum kızını hediye getirmişti. Paşanın Rum dilberlerinde ötedenberi gözü vardı. Hamza reis, paşanın adamıydı. Hamza sık sık birkaç yelkenli ile adaları teftişe çıkar, oralarda olup bitenleri kaptan paşaya bildirdi. Hamza bu sefer adalardan dönüşünde, İbrahim paşanın Halepten İstanbula döndüğünü duyunca, paşayı memnun etmek için, Sakızdan bir kız satın alıp birlikte getirmiş ve hemen İbrahim paşaya hediye etmişti.

Rum dilberi çok güzel, boylu boslu ve sülün gib ince, sehhar bakışlı bir kızdı.

İbrahim paşa, Sakızlı Rum cariyesinden çok hoşlanmış ve kendişine şu adı vermişti: Nilüfer.

Nilüferin bir kusuru vardı, türkçe bilmiyordu. Bu sebeple paşanın huzuruna sık sık girip çıkamıyor, kimse ile konuşamıyordu. Gerçi İbrahim paşa rumca anlamaz değildi, fakat, yeni cariyesile türkçe konuşmayı tercih ettiği için, Nilüferin çabuk türkçe öğrenmesini emretmişti.

Zübeydeye gelince: Nilüferin saraya geldiği gündenberi, yıldızı üzerinde hafif kara bulutlar dolaştığını gören paşanın bu sevimli, fettan gözdesi telâş ve heyecan içinde yaşıyordu. Zübeyde nasıl telâşa düşmesindi ki, Nilüfer ondan çok daha güzel, çok daha körpe bir kızdı. Zübeydenin onu kıskanmamasına imkân mı vardı?

O gün Osman kâhya ile konuşurken bile çok üzgündü:

— Kâhyacığım, derdim birdi, şimdi iki oldu. Başıma bir de Nilüfer çıktı. Bu kahpeyi ne yapıp yapmalı, elbirliğile paşanın gözünden düşürmeğe çalışmalıyız.

Diyordu. Bu, Osman kâhyayı da düşündüren bir hâdise idi. Zira, Zübeyde paşanın gözünden düşecek olursa, Osmanın bütün işleri bozulacak ve rahatı kaçacaktı. Her zaman kendisine sultanım diye hitap eden kâhyanın rengi ve neşesi o derece kaçmıştı ki, Zübeyde bile bu iri boylu karayağız adamın renginden korkarak:

— Ne oluyorsun, kâhyacığım? Seninle biz elele verirsek, sarayda hiç kimse rahatımızı bozamaz. Hele böyle acemi çaylaklar hiç bir zaman önümüzde kolay kolay uçamazlar. Nilüfer budala, tecrübesiz bir kızdır. Ben, onun hakkından çabuk gelirim.

Demekten kendini alamamış ve kâhyayı bu suretle teselliye çalışmıştı.

Osman kâhya şimdilik işleri sıraya koymuş gibiydi... Nilüfere türkçe öğreten hazinedar ustası kadına icap eden talimatı vermişti. Nilüfer çabuk türkçe öğrenmesin diye, yanında pek az konuşuyorlardı. Zaten diğer cariyeler de onu çekememeğe başlamışlardı.

— Allah kahretsin, şu Hamza reis denilen adamı. Nerden getirdi bu Sakız şırfıntısını başımıza...

Diye söyleniyorlardı. Nilüferin istikbali parlak görünmekle beraber, hayatı da tehlikede görünüyordu. Bilhassa, paşanın gözdesi Zübeydenin Sakızlı Rum dilberini kendisine rakib gördüğü gündenberi, Nilüferin hayatı tam münasile tehlikeye düşmüş sayılabilirdi.

***

İbrahim paşanın yeni gözdesi

Oysa ki, paşanın yeni gözdesi, saray entrikalarını henüz kavrıyamamış saf, toy bir kızcağıza benziyordu. Yaşı on sekizini bile doldurmayan bu körpe ve şirin Rum dilberi, acaba göründüğü kadar saf ve beceriksiz miydi?

Bir kere iş başa düşmüştü. Nilüfer gözünü dört açıp, az zamanda türkçeyi öğrenmeğe çalışıyordu. Etrafındaki cariyelerin kendisine bakıp gülüştüklerini gördükçe fena halde sinirleniyor, söylenen sözlerin mânalarını anlayamadığı için, birşey söyliyemiyor ve dişini sıkıp susuyordu.

Cariyeler, paşanın, bu yeni gözdesinden hoşlandığını duymuşlardı.

Hattâ haremağalarından biri, bir sabah, kızlara:

— Efendimiz, Nilüferi her saat karşısında görmek istiyor. Aman şu kıza çabuk türkçe öğretin!

Dediği zaman, kızlar hep birden, Nilüferin yanında konuşmamağa ve ona bir tek kelime öğretmemeğe karar vermişlerdi. Buna rağmen, Nilüfer türkçeyi çat pat konuşmağa ve yavaş yavaş maksadlarını ifade etmeğe başlamıştı.

Zübeyde, Nilüferin adımı duymağa bile tahammül edemiyordu.

Osman kâhya, Âşık Garibi araya dursun.. O günlerde Zübeydenin canını sıkan Nilüfer meselesi — gün geçtikçe — sarayda herkesi meşgul ediyor ve birçok kıskançlıklara şahid olan haremağaları:

— Bakalım iki tilki biribirile ne zaman saçsaça, başbaşa gelecekler?!

Diyerek, uzaktan, bu iki gözdeyi tecessüs ediyorlardı.

İbrahim paşa Zübeydeden vaz geçemezdi. Zübeyde, vezirin yegâne sevdiği kadın ve yegâne tesellisiydi. Zübeyde gerçi Nilüfer kadar güzel değildi amma, Nilüfer saraya gelinceye kadar, saraydaki kadınların en güzeliydi. Zübeydenin başka meziyetleri de vardı. Dünya ahvaline aklı erer, paşa ile uzun hasbühaller yapardı. Hasılı Zübeyde, paşanın ruhu idi. İbrahim paşa onu bin Nilüfere feda edemezdi. Zaten Nilüfer geldiği zaman bile, Zübeydeye:

— Sarayda rumca bilen bir kadına ihtiyacım vardı. Sakın onu kıskanma! Benim, yeryüzünde sevdiğim ve hoşlandığım bir tek kadın varsa, o da sensin!

Diyerek gönlünü almıştı. İbrahim paşa, Zübeydeye verdiği hediyeleri o güne kadar hiç bir kadına vermemişti. Zübeydenin mücevherleri dillere destan olmuştu. Paşanın nikâhlı zevcesinin bile onunki kadar kıymetli mücevherleri yoktu. Bundan başka İbrahim paşa, Üsküdarda paşa kapısında denize bakan büyük bir köşkü de Zübeydeye bağışlamıştı.

Bütün bunlara rağmen, Zübeyde, Nilüferi kıskanıyordu. Haremağalarından Cafer ağa bir gün, saray koridorlarında rastladığı bir diğer haremağasile Nilüfer hakkında konuşurken, Zübeyde o sırada oradan geçiyordu. Cafer ağa farkında olmayarak, arkadaşına:

— Aman, dedi, Nilüferi yakından gördüm... Bir içim su. Yanından geçerken vücudü misk ve anber kokuyordu... Öyle tatlı bakışları, öyle dökülüp saçılarak yürüyüşü vardı ki... Doğrusu ben bunca yıldır paşanın yanındayım, fakat bunun kadar güzel, bunun gibi sehhar bir kadına rastlamadım. Hadım olduğum halde dayanamadım... Boynuna sarılıp bir kere öpesim geldi... Cellâda boylamayı bile göze alırdım, eğer ben genç bir erkek olsaydım...

Zübeyde bunları dinlerken, damarlarının koparcasına gerildiğini duydu.. O derece hiddetlendi ki, Cafer ağanın ensesine bir tokat vurarak:

— Alçak fellâh...

Diye bağırmaktan kendini alamamıştı. Cafer, bu hâdiseden sonra Zübeydeden çekinmeğe başlamıştı.

Cafer ağa, İbrahim paşanın sadık ve eski emektarlarındandı. Fakat, paşanın cariyelerinden çok korkar:

— Bir kadının fendi bin bir erkeği yener.

Derdi. Bilhassa Zübeydeden çok çekinen Cafer ağa, o gün arkadaşına Nilüferden bahsettğine bin kere pişman olmuştu. Artık Zübeyde, Caferin düşmanları sırasında hattâ en başında yer almış oluyordu.

Zübeyde, Caferi, kendi sözlerile her zaman tehdid edebilirdi. Nitekim öyle de oldu: Bir sabah Zübeyde, Caferi odasına çağırttı:

— Seni, paşa efendimize şikâyet edeceğim. Geçen gün koridorda Nilüfer hakkında söylediklerini birer birer anlatacağım!

Deyince, haremağası, Zübeydenin ayaklarına kapandı:

— Aman sultanım! Kurbanın olayım, beni affet. Bu, bir gevezelikten başka birşey değildi. Benim gibi bir hadımağasının herşey dilindedir. Benim elimden başka ne gelir? Maamafih, bunu paşa efendimize söylerseniz, benim derimi yüzdürür. Yazık olur bana. Ben, size her suretle hizmete amadeyim... Her zaman sizin işinize yarıyabilirim. Beni himaye ediniz, sultanım!

Zübeyde Caferi kendine bağlamak için, bu fırsattan istifade etmek istedi:

— O medhettiğin Sakızlı aşifteyi, paşanın gözünden düşürmeni istiyorum; bunu ancak sen yapabilirsin!

— Bundan kolay ne var, a sultanım! Eğer siz Nilüferden memnun değilseniz...

Zübeyde, Caferin sözünü kesti:

(Arkası var)

İhracatcılara

İngiltere, Fransa ve İsviçreye ihraç edilen malların bedelleri veriliyor

Ankara 20 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

İngiltere, Fransa ve İsviçreye ihraç edilmiş ve alâkadar ecnebi ithalâtçı tarafından tesellüm edilerek bedeli endisponibl hesabı yatırılmak suretile ihbarnamesi Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasına gelmiş bulunan mallara ait alacakların, eskisi gibi Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası tarafından röpor suretile alâkadarlara ödenmesine ve bu kabil ihracata ait primlerin de keza Takas limited şirketi tarafından ihracatçılarımıza tediyesine yeniden başlanmıştır.

Alâkadarların Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasile Takas limited şirketi merkez ve şubelerine müracaatları bildirilir.

Eskişehirde harmanlar yeni makinelerle kaldırılıyor

Eskişehir 20 — Ziraat müsteşarı ve Kombineler müdürü buraya gelmişler ve yeni harman makinelerini tedkik etmek üzere vali ile birlikte vilâyet ziraat mıntakasına çıkmışlardır. Elli yeni makine faaliyete geçirilmiştir. Köylülerimiz bu makinelerden çok memnundur.

Denizli 20 — Hasad ve harman işlerini yakından takip etmek üzere vali bugün Sarayköy ve Buldan kazalarına gitmiştir.

Günün ansiklopedisi

Tobruk

Afrika muharebelerinde Tobruk'un mütemadiyen ismi geçiyor. Fransızcası Tobrouk, İtalyancası Tobruch olan bu tabii liman, İtalyan Libyasında, Akdeniz üzerindedir. 1660 nüfusu vardır. Çöl sahili üzerinde gemiler için emsalsiz bir sığınaktır. Buranın eski Antipyrgos olduğu tahmin edilir.

İzmir liselerinin askerî kampları bitti

İzmir 20 — Liselerin askerî kampları bugün bitmiştir. Kamp talebesi Cümhuriyet meydanına gelerek Atatürk heykeline çelenkler koymuşlar ve liseler ayrı ayrı heykel önünde geçid resmi yapmışlardır. Halk, gençleri şiddetle alkışlamıştır.

Fuar hazırlıkları başladı

İzmir 20 (A.A.) — Fuarda muhtelif paviyonların hazırlanmasına başlanmıştır. Sergi sarayının içi yeniden tanzim edilmektedir. Vaktin gecikmesi dolayısile İran paviyonunun bu sene inşaatı tamamlanmıyacağı anlaşıldığından, bu inşaat gelecek seneye tehir olunmuştur. İran bu sene de Sergi sarayı içinde fuara iştirak edecektir.

SPOR

Fenerbahçe - Ankaragücü karşılaşması

Bugün Kadıköy stadında Fenerbahçe ile karşılaşacak olan Ankaragücü takımı Demirspor oyuncularından bazılarını kadrosuna alarak takviyeli bir şekilde şehrimize gelmiştir. Fenerlilerin Türkiye birinciliğine hazırlanmak için yapacakları bu müsabakaya saat 18,30 da başlanacaktır.

At yarışlarının ikincisi

Yarış ve ıslah encümeni tarafından tertip edilen İstanbul at yarışlarının ikincisi bugün Veliefendi çayırında yapılacaktır. Geçen haftaki yarışlarda bahsi müştereklere halkımızın alâkasını gören tertip heyeti bu hususta muhtelif yenilikler yapmıştır.

Kürek teşvik yarışları

Mevsimin ilk kürek teşvik yarışı bugün saat 13 de Yenimahalle - Büyükdere arasındaki sahilde 2000 metre üzerinde yapılacaktır. Kürek sporile meşgul olan klüplerin bu seneki ekiplerini tecrübe bakımından bu karşılaşmaya büyük ehemmiyet verilmektedir.

Tekirdağlı ile Mülâyim güreşecek mi?

Ecnebi tebaasından olduğu cihetle Kırkpınar güreşlerine iştirâk edemiyen Mülâyim pehlivan, bu müsabakalarda Türkiye birinciliğini kazanan Tekirdağlıya meydan okumakta ve bu hususta kendisinden cevap beklemektedir.

ANKARA RADYOSU

21 Temmuz pazar öğle ve akşam

12,30 Program, 12,35 Saz eserleri, 12,50 Haberler, 13,05 Müzik, 13,25 Salon orkestrası, 18,05 Müzik (Plâk), 18,45 Caz orkestrası, 19,30 Türküler, 19,45 Haberler, 20 fasıl heyeti, 20,45 konuşma, 21 Türk müziği, 21,30 Izahlı opera, 22,30 Haberler, 22,45 Spor servisi, 23 Cazband (Plâk.)

22 Temmuz pazartesi sabahı

7,30 Program, 7,35 Müzik (Plâk), 8 Haberler, 8,10 Ev kadını, 8,30 Müzik (Plâk.)

Bu gece nöbetçi eczaneler

Beyoğlu mıntıkasında merkezde: (Matkoviç), (İtimad), Taksimde: (Galatasaray), (Tarlabaşı), Şişlide: (Pertev), (Kürkçiyan), Galatada: (Karaköy), (Mustafa Nail), Kasımpaşada: (Turan), Hasköyde: (Hasköy), Fatih mıntakasında Şehzadebaşında: (Üniversite), Şehremininde: (Nâzım), Karagümrükte: (Suad), Fenerde: (Emiliyadis), Samatyada: (Ridvan), Aksarayda: (Ethem Pertev), Eminönü mıntakasında merkezde: (Salih Necati), Küçükpazarda: (Yorgi), Alemdarda: (Ali Rıza), Kumkapıda: (Süreyya), diğer mıntakalarda Kadıköyde: (Sıhhat) (Rifat), Üsküdarda: (Merkez), Beşiktaşta: (Vidin), Büyükadada: (Halk), Heybelide: (Halk), Sarıyerde: (Osman) Eyüpte: (Hikmet) eczaneleri.

[Ortaköy, Arnavutköy, Bebek eczaneleri her gece nöbetçidirler.]

Mesud bir nikâh

Kıymetli muharrir arkadaşımız Selâmi İzzet Sedesin kızı Nazan Sedes ile İkdam gazetesi yazı işleri müdürü B. Murad Kayahanın nikâhları Beyoğlu belediye dairesi evlenme salonunda aktedilmiştir. Yeni evlileri tebrik eder, saadetler dileriz.

Günlük Borsa

(20 Temmuz 1940 Cumartesi)	Lira Kr.
% 7,50 1938 Türk borcu I. II. III.	18.—
» » 1938 ikramiyeli	19.02
» » 1933 ikramiyeli Ergani A.B.C.	19.18
» 7 1934 Sıvas-Erzurum D.Y.I.	19.57
» » 1934 Sıvas - Erzurum 2 — 6	19.67
» 2 1932 Hazine bonoları	51.50
» » 1938 » »	48.62
Anadolu demiryolu tahvili I-II	35.80
	35.—
Anadolu demiryolu mümessil senet	33.—
T. Cümhuriyet Merkez bankası	99.25
Türkiye İş Bankası (Nama muharrer)	8.30
Türkiye İş Bankası (Hamile ait)	8.55
Türkiye İş Bankası müessis hissesi	76.—
Anadolu demiryolu şirketi (% 60)	20.35
Anadolu demiryolu şirketi (% 100)	34.50
Eskihisar çimento şirketi	7.60
Kredi Fonsiye 1903	94.—
» » 1911	90.—
» » Amorti	60.—
» » Kupon	1.50
Türk altını	21.90
Külçe altını 24 âyar bir gramı	2.45
Osmanlı Bankası «Banknot»	2.15
Londra üzerine 1 Sterlin	5.24
Nevyork üzerine 100 Dolar	130.1875
Cenevre üzerine 100 Frank	29.6050
Atina üzerine 100 Drahmi	0.9975
Sofya üzerine 100 Leva	1.7025
Madrit üzerine 100 Pezeta	13.90
Budapeşte üzerine 100 Pengö	28.4325
Bükreş üzerine 100 Ley	0.625
Belgrad üzerine 100 Dinar	3.3375
Stokholm üzerine 100 Kuron	31.0975

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız:
Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Cemaziülahır 15 — Hızır 77

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	7,00	9,10	4,44	8,42	12,00	1,55
Va.	2,36	4,46	12,20	16,18	19,36	21,31

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Halk konserleri

21/7/940 pazar günü Taksim bahçesinde şef Cemil Dölener idaresinde bulunan armoni heyeti tarafından verilecek olan konserler programı.

Nibelungen (Marş), Le Calife de Bağda (Uvertür), Rapsodie Romain (Rapsodie), La Mascotte (Fantezi), La Juive, Patineur, Morgembletter, Cold und Silver, Wein Weip und Gezamg, Le bea Danube Bleu (Vals), İn Malaga (Suite), Lola (Ufak eser), Toutan (Marş).

Konserler saat 18 de başlar.

İstanbul Asliye 12 ci hukuk mahkemesinden: 940/52 Müddei: Durdu. Müddealeyh: Mehmet Aydoğan. Aksekinin Ormana köyünde Mustafa oğlu. Müddei Durdu tarafından müddealeyh Mehmet Aydoğan aleyhine açılan Boşanma davasına ait arzuhal sureti müddealeyhe tebliğ edilmek üzere yazılı adresine gönderilmişse de mumaileyhin mezkûr ikametgâhını terk ile semti meçhule gittiğinin beyanile iade kılınması üzerine Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141, 142, 143 ve 183 üncü maddelerine tevfikan iade kılınan dava arzuhali ile tahkikat gününü gösterir davetiye varakasının mahkeme divanhanesine asılmasına ve 940/52 numarada kayıtlı işbu davaya müddealeyhin (15) gün içinde cevap vermesine karar verilmiş ve bermucibi karar arzuhal ile davetiye varakası mahkeme divanhanesine asılmış olmakla mumaileyh Mehmet Aydoğanın yukarıda yazılı müddet zarfında davaya cevap vererek tahkikat için tayin kılınan 18/10/940 cuma günü saat (14) de mahkememizde hazır bulunması veya kanuni bir vekil göndermesi lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

Esas: 940/498 Karar: 940/594 İstanbul asliye on ikinci hukuk hâkimliğinden: Muzaffer Tin tarafından Ankara Erzurum mahallesi Pusat sokak No. 13 annesi Hanım nezdinde iken halen ikametgâhı meçhul Hüseyin Avni Tin aleyhine açılan boşanma davasının icra kılınan muhakemesi sonunda: Davalı Hüseyin Avninin müşterek hayatın çekilmez bir hale gelmesini mucip olacak derece şiddetli geçimsizlik yaptığı ve başka kadınla metres hayatı yaşadığı zabıtnamede mazbut şahitlerin ifadelerinden anlaşılmış olduğundan tarafların boşanmalarına ve kabahatlı bulunan kocanın bir sene müddetle başkaları ile evlenmeden memuriyetine ve işbu hüküm hülâsasının bir (ve evvelki tebliğlerinde gazete ile ilân edildiğinden) nüshasının da mahkeme divanhanesine talik edildiğinden işbu karar on beş gün zarfında temyiz edebileceğinin tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

ÇEMBERLİTAŞ
Sinemasında
24 Temmuz Çarşamba gününden itibaren hergün matine ve suarelerde sinema programına ilâveten şöhreti bütün dünyada tanınmış
FENNÎ HOKKABAZ
Profesör BOROSE ve Mis OKULTA'nın akıllara hayret veren esrarengiz harikalarla dolu temsillerini görmenizi tavsiye ederiz. Duhuliye fiatlerına zam yoktur.

TÜRK İNKILÂBI TARİHİ C. I.
GİRİŞ: Berlin muahedesinden Trablusgarb savaşına kadar
Yazan:
Prof. Y. HİKMET BAYUR
Türk Tarih Kurumu üyesi, Manisa Saylavı
DEĞERİ 50 KURUŞ
Satış yeri:
İstanbul ÜNİVERSİTE Kitabevi

Dr. Suphi Şenses
İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı tramvay durağı Lekler Apt. Tel: 43924

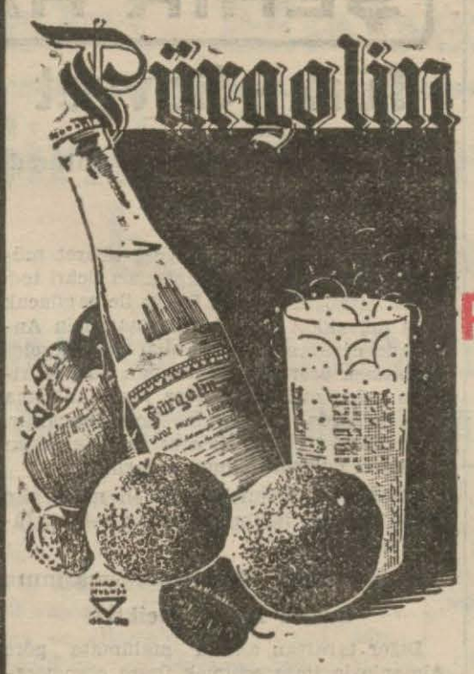

İçimi gayet lezzetli, Mevsimin en güzel
Gazozlu müshil limonatası
olan
PURGOLİN
Piyasaya çıkmıştır.
Her eczanede bulunur.
Umumî deposu:
Can Laboratuarı
İş Bankası arkasında
No. 5 İstanbul

Geceli - Gündüzlü
Üsküdar Amerikan Kız Lisesi
Mektep Eylûlün 17 nci SALI günü açılacaktır.
Kayıt için Pazartesi ve Perşembe günleri saat 9 - 12 ye kadar, ayrıca da mektupla müracaat kabul edilir.
Adres: Bağlarbaşı - Telefon: 60474

SINIFINI GEÇEN OĞLUNUZA:
Bir **BİSİKLET** *Alınız.*
TAKSİTLE Osman Şakar ve Şki.
Galata: Bankalar caddesi No. 59, Tel 42769 - Beyazıd Elektrik idaresi karşısında No. 28 - Kadıköy İskele caddesi No. 33/2

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları müessesesi müdürlüğünden:

Fabrikalarımızda külliyetli miktarda orta yağ, kalın yağ ve zift istihsal edilmektedir. Bunlardan:

1 — Orta Mazot Yağı:

Mahrukat olarak yalnız başına veya dizel yağı ile muayyen nisbetler dahilinde karıştırılarak kullanıldığı gibi hayvan dezenfeksiyonu ve umumi dezenfeksiyonda ve yıkama yağı olarak gazdan benzol ayrılması, boya ve cilâ yapılması, toprak ve rütubetle temasta bulunan ağaç aksamının muhafazası, gaz yağı ile mahlûtta sıtma mücadelesinde ve % 11 - % 16 «karbolik» ve «krizelik» asit ihtiva ettiğinden bu madenlerin istihsali için mevaddı iptidaiye olarak kullanılması kabildir.

Fiatı:

Müessesemiz sahası vagonda teslim tonu T. L. 97.00 «doksan yedi» liradır.

2 — Kalın Krozot yağı:

Mahrukat olarak ve ayni zamanda ağaç travers, telgraf direği ve saire gibi toprak ve rütubetle temasta bulunan ağaç aksamının muhafazası için ve dezenfeksiyon işlerinde veya dezenfeksör istihsali için mevaddı iptidaiye olarak kullanılabilir.

Fiatı:

Müessesemiz sahasında vagonda teslim tonu T. L. 60.00 «altmış» liradır.

3 — ZİFT:

Gemi, mavna ve sairenin ziftlenmesinde, katranla karıştırılarak asfalt yol inşaatında ve bina tavanlarının rütubetten tecridi için tecrit malzemesi imalinde kullanılır. Yüksek tevettürlü kablo izolasyonunda ve ayni zamanda siyah kundura boyası, rugan boyası ve siyah yağlı boya, çini mürekkebi, matbua mürekkebi imalinde kullanılan is kömürü istihsalinde ve Briket kömürü imalinde kullanılır. Yumuşak ve sert olmak üzere istenilen evsafta imali mümkündür.

Fiatı:

Müessesemiz sahasında vagonda teslim tonu T. L. 10.00 «on» liradır. Alâkadarların doğrudan doğruya müessese müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (6008)

Yüksek Deniz Ticaret mektebine talebe kabulüne dair şartlar

1 — Mektebin tahsil müddeti, lise ve yüksek sınıflı olmak üzere altı senedir. Yatılı ve parasızdır, gayesi ticaret gemilerimize kaptan ve makinist yetiştirmektir. Mektebe kabul olunan talebenin giyimi, yiyimi vesair hususatı mektep tarafından temin edilir.

2 — Mektebin bu sene yalnız lise birinci sınıfına talebe alınacaktır.

A — Alınacak talebelerin orta mektebi bitirmiş olmaları ve yaşlarının 15 den küçük 19 dan büyük olmamaları şarttır.

B — Orta okulu geçen sene bitirmiş olanlar arada geçen bir senelik zamanı ne ile geçirdiklerini tevsik edeceklerdir.

3 — İsteklilerin mektep müdürlüğüne karşı yazacakları istidalarına aşağıdaki vesikaları raptederek 1 Ağustos 940 tarihinden itibaren pazartesi, çarşamba ve cuma günleri sabah saat 9 dan 12 ye ve öğleden sonra 14 den 17 ye kadar müracaat etmeleri.

A — Hüviyet cüzdanı.
B — Aşı kâğıdı
C — Mektep şehadetnamesi veya tasdiknamesi ve yahut bunların musaddak örnekleri.
D — Polisce tasdik edilmiş iyi hâl kâğıdı.
E — Velilerinin izahlı adresleri ve tatbik imzaları.
F — Altı adet kartonsuz fotoğraf «4×6» eb'adında

5 — Yazılma işi 26/Ağustos/940 pazartesi gününe kadardır.

Kayıt olunanların 28 ağustos 940 çarşamba günü sıhhî muayenelerinin yapılması için sabah saat 8 de mektepte bulunmaları lâzımdır.

6 — Fazla tafsilât için Ortaköyde Mektep müdürlüğüne müracaat olunmalıdır. İstanbuldan gayri mahallerden yapılacak müracaatlara, matbu «duhul bilgisi» gönderilir.

Muhaberat için posta pulu gönderilmesi lâzımdır. (6273)

★ *İstanbul Belediyesi ilânları* ★

Taksim - Harbiye arasındaki caddede kanalizasyon inşaatına bağlanacağından Harbiyeden Taksime gelen tramvayın geçtiği kısım üzerinde ve Surpagop mezarlığı ile Taksim arasında 22 Temmuz 940 tarihinden itibaren ancak tramvayların seyrisefer edebilecekleri ve bu kısım üzerinde diğer vesaitin Topçular ve Abdülhak Hâmit caddesini takip edecekleri ilân olunur. (6385)

Topçu Okulundan:

Okula ehliyetli 60 lira ile 80 lira ücretli bir elektrikçi alınacaktır. İsteklilerin ehliyetnameleri ve diğer vesikalarile birlikte Halıcıoğlunda topçu okulu komutanlığına müracaatları. (6362)

Kadıköy Kadastro müdürlüğünden:

Kadıköy kazasında Cafer ağa mahallesinin kadastro işleri ikmal edilmiş ve yapılan işlere aid cetveller moda caddesinden Kadıköy kadastro müdüriyetinin ifayı vazife ettiği doktor general Esat'a ait binayı sapılacak köşebaşına asılmıştır.

Bu mahalle içinde gayri menkulleri bulunanların mezkûr cetvellere bakarak bir itirazları varsa ilân tarihinden itibaren 2 ay zarfında Kadıköy kadaestro müdürlüğüne mürcaatları lüzumu ilân olunur. (6365)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Erzurum - Sarıkamış, Mudanya - Bursa, Samsun - Çarşamba hatları hariç beynelmilel münasebetlerde satılan müşterek biletler ve Avrupa hattında işliyen Semplon sürat trenleri hariç olmak üzere bütün şebekeye mahsus D. D/101, halk ticaret biletleri için D.D/102, amele için D. D/103, şebeke ve İzmir - Denizli D. D/104, Sirkeci - Edirne - Kırklareli D. D./105, Samsun - Sivas D. D/106, Mersin - Mamure - İskenderun D. D/107 No. lu mıntaka tarifeleri ihdas edilmiştir.

Bu tarifenin tatbikine 16/8/940 tarihinden itibaren başlanacaktır. Mezkûr tarihten itibaren D.D/7, 59, 65, 67, 71, 74, 84, 88, 97, 105, 110, 111, 123, 126, 134, 96, 116, 115, 130, 87, 73 No. lu tarifeler lâğvedilmiştir. Yeni tarifelere göre şimdiye kadar gidiş seyahatlerinde tenzilât yapılmamış mıntakalarda mühim miktarda tenzilât yapılmış ve uzun mesafelerde gidiş ve yüz kilometreden itibaren de gidiş - dönüş tenzilât ve halk ticaret bileti ücretlerinde tadilât yapılmıştır. Tarife şartlarına göre bin kilometreden fazla mesafe için bilet alan yolcularına ilk tevakkuf edecekleri istasyonu azimet istasyonunda bilet alırken, müteakiben tevakkuf edecekleri istasyonları da tevakkuf ettikleri istasyonlardan hareket ederken tayin etmek ve tevakkuf edecekleri istasyonlarda biletlerini biri muvasalatı müteakiben diğeri de hareket edecekleri gün olmak üzere iki defa vize ettirmek şartlarile tevakkuf hakkı verilmiştir. Bu şartlara riayet etmeden tevakkuf edecek yolcuların tevakkuf ettikleri istasyondan itibaren gidiş veya dönüş istasyonuna kadar yeniden bilet almaları icabeder.

Grup ve aile biletleri kataın hareketinden on beş dakika evvel tedarik edilmelidir.

Anadolu Toros ve Semplon sürat trenlerine binmeden evvel bu trenlere mahsus munzam ücreti biletini almıyan yolcuların bilet ve halk ticaret biletleri muteber tutulmıyacaktır.

Tam ücretli halk ticaret bileti hâmillerinin meccanen nakledilecek 30 kiloya kadar bagajları arasında kısmen veya tamamen nümunelik ticaret eşyası da bulunabilir. Demiryol yolcu rehberlerinde eski tarifelere göre konulmuş olan ücret ve şartlar yeni tarifelerin meriyete girdiğinden itibaren hükümsüzdür.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilebilir. 3858 6292

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Lira Kr.	% 7,5 Teminat Lira Kr.	Eksiltmenin Şekli	Saati
Anidrit Sülfürü	1250 kg.	1000 —	75 —	açık ek.	15
Jelâtin	600 »	840 —	63 —	» »	15,30

I — Şartnameleri mucibince yukarda miktarı yazılı iki kalem ecza açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.

III — Eksiltme 5/VIII/940 pazartesi günü Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — İsteklilerin tayin olunan gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (6169)

Tashih ilânı

Gazetemizin 12 temmuz 940 tarihli nüshasında Darüşşafaka okulunun erzak ihtiyacı hakkında ilânı «1940 mali yılı ihtiyacı» olacak iken sehven bir tertip hatası olarak «1940 mayıs yılı» olarak neşredilmiş olduğundan keyfiyet tashihen ilân olunur.

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI: Amerikan Kız Koleji, Arnavutköy, Tel. 36.169 — Robert Kolej, Bebek, Tel. 36...3 : ERKEK KISMI

Mektep, İngilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya Fransızca ihtiyarî olarak mütehassıs muallimler tarafından öğretilir Millî Terbiye ve Kültüre son derece ehemmiyet verilir. Aile hayatı yaşatılır. Kütüphaneleri mükemmeldir Kız ve Erkek beden terbiyesi ve Sporla talebenin bedeni tekemmülünü temin eder. Lise kısmı derslerine munzam olarak Ticaret dersleri gösterilir.

Mühendis kısmı Ameli ve nazarî usullerle Elektrik, Makine ve nafia mühendisi yetiştirir.

Kayıt günleri Yaz tatili zarfında Pazartesi ve Perşembe günleri saat 9,00 dan 12,00 ye kadar 7 Eylülden sonra hergün

Fazla malûmat için mektupla veya bizzat müracaat edilebilir.